

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/211/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118208960
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Dobiášová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4118208960.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou Mgr. Adrianou Dobiášovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti O.: J., nar. XX.XX.XXXX, W., nar. XX.X.XXXX, Y., nar. X.X.XXXX, W., nar. X.X.XXXX, A., nar. XX.X.XXXX, W., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, deti matky a H. O., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J., t.č. bytom O. - V. O., ul. V. hrdinov XX u U. B. a otca Y. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX o návrhu matky a o návrhu otca detí na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I.Súd návrh matky maloletých detí na zverenie maloletých detí O.: W., nar. XX.XX.XXXX, A., nar. XX.X.XXXX, Y., nar. X.X.XXXX, W., nar. X.X.XXXX a W., nar. XX.X.XXXX do jej osobnej starostlivosti zamietá.

II.Súd zveruje maloleté deti O.: J., nar. XX.XX.XXXX, W., nar. XX.XX.XXXX, A., nar. XX.X.XXXX, Y., nar. X.X.XXXX, W., nar. X.X.XXXX a W., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca maloletých detí.

III.Súd zaväzuje matku maloletých detí prispievať na výživu maloletých detí O.: J., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 40 eur mesačne, W., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 40 eur mesačne, A., nar. XX.X.XXXX výživným v sume 40 eur mesačne, Y., nar. X.X.XXXX výživným v sume 30 eur mesačne, W., nar. X.X.XXXX výživným v sume 30 eur mesačne a W., nar. XX.X.XXXX výživným v sume 30 eur mesačne, a to od 1.1.2019, ktoré výživné je matka detí povinná platiť k rukám otca detí vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred.

IV.Zročné výživné, ktoré zo strany matky pre maloletú J. O., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 1.1.2019 do 31.7.2019 predstavuje sumu 280 eur, súd povoľuje matke dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 15 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

V.Zročné výživné, ktoré zo strany matky pre maloletého W. O., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 1.1.2019 do 31.7.2019 predstavuje sumu 280 eur, súd povoľuje matke dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 15 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

VI.Zročné výživné, ktoré zo strany matky pre maloletého A. O., nar. XX.X.XXXX za obdobie od 1.1.2019 do 31.7.2019 predstavuje sumu 280 eur, súd povoľuje matke dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 15 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

VI.Zročné výživné, ktoré zo strany matky pre maloletú Y. O., nar. X.X.XXXX za obdobie od 1.1.2019 do 31.7.2019 predstavuje sumu 210 eur, súd povoľuje matke dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 15 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

VII.Zročné výživné, ktoré zo strany matky pre maloletú W. O., nar. X.X.XXXX za obdobie od 1.1.2019 do 31.7.2019 predstavuje sumu 210 eur, súd povoľuje matke dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 15 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

VIII.Zročné výživné, ktoré zo strany matky pre maloletého W. O., nar. XX.X.XXXX za obdobie od 1.1.2019 do 31.7.2019 predstavuje sumu 210 eur, súd povoľuje matke dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 15 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom zo dňa 25.7.2018 domáhala, aby súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na výživu každého dieťaťa sumou 50 eur mesačne. Styk otca s deťmi žiadala párny týždeň od piatka do nedele. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom detí sú manželia, avšak manželstvo je rozvrátené a už spolu nežijú. Otec detí ju vyhadzoval z domu, psychicky ju týral. Odsťahovala sa do podnájmu.

2. Otec detí sa návrhom zo dňa 31.12.2018 domáhal zverenia detí do jeho osobnej starostlivosti a uloženia povinnosti matke detí platiť výživné v sume 50 eur na každé z detí. Návrh odôvodnil tým, že matka detí odišla zo spoločnej domácnosti v júli 2018 sama bez detí. Neskôr si ich bez jeho vedomia zobrala avšak podľa otca sa matka o deti nevie riadne postarať, dostala aj výpoveď v práci. Starostlivosť o deti zabezpečuje otec.

3. Súd spojil návrh matky detí a návrh otca detí vo veci úprave práv a povinností k mal. deťom na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 11P/211/2018.

4. Matka na pojednávaní v konečnom návrhu požadovala rozdeliť deti, tak že jej budú zverené tri deti a tri deti by boli v starostlivosti otca detí. Výživné na deti by platila v sume 30 eur. Otec detí zotrval na svojom návrhu, vyjadril sa že vie zabezpečiť a aj zabezpečuje starostlivosť o všetky deti. Nemá s nimi výchovné problémy. Kolízny opatrovník navrhol zveriť deti do osobnej starostlivosti otca detí. V rámci šetrenia pomerov bolo zistené, že otec detí má vhodné podmienky pre starostlivosť o deti. Taktiež zo správy školy, ktorú deti navštevujú, neboli hlásené žiadne nedostatky v starostlivosti otca o deti. Čo sa týka výšky výživného navrhol, aby na staršie deti, a to J., W. a A. bolo určené výživné vo výške 40 eur mes. a na mal. Y., W. a W. bolo výživné určené vo výške 30 eur mes. Matka detí v súčasnosti síce príjem nemá, ale dobrovoľne prišla o viaceré zamestnania, z čoho vyplýva, že sa dobrovoľne príjmu vzdala.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa nasledujúcimi písomnosťami: návrh matky, návrh otca, správa UPSVaR Nitra k osobe matky a otca, správa z pohovoru s mal. deťmi od UPSVaR Nitra, správa zo šetrenia pomerov u otca, správa obce Žirany, správa UPSVaR Nitra k osobe matky a otca detí, správa Sociálnej poisťovne k osobe otca, správa UPSVaR Nitra z pohovoru s mal. deťmi a šetrenia pomerov u otca detí v Žiranoch, lustrácie k evidencii zamestnávateľov matky, správa bývalých zamestnávateľov matky o výkone jej práce a ukončení jej pracovných pomerov, spis OS Nitra sp. zn. 24P/356/2018- návrh otca na UPP k mal. deťom a zistil tento skutkový a právny stav:

6. Manželstvo rodičov detí je rozvrátené, manželka podala návrh na rozvod avšak konanie bolo zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku. V spoločnej domácnosti rodičia detí nežijú od leta roku 2018. Otec býva spolu s deťmi v rodinnom dome vo vlastníctve jeho brata. Deti majú zabezpečené svoje lôžka na spanie, domácnosť je vybavená potrebných nábytkom, hygiena a čistota je v dome na dobrej úrovni. Otec detí je zamestnaný v spoločnosti Foxconn s príjmom 500 až 600 eur mesačne. Výdavky na bývanie vyčíslil v sume 93 eur, ktorá zahŕňa výdavky za elektrinu, TV, vodu. Otec pracuje na dve zmeny. V prípade poobednej zmeny mu so starostlivosťou o deti pomáha jeho sestra, ktorá žije v tej istej obci. Na maloleté deti má otec bežné výdavky na stravu, oblečenie, obuv, hygienu a výdavky spojené s návštevou školy. Otec nemá o matke detí žiadne informácie, nevie kde sa zdržiava, podľa jeho

informácií sa s deťmi nekontaktuje, ak jej deti pošlú sms, alebo zavolajú matka nereaguje, nezaujíma sa o deti. Otec nemá s deťmi žiadne výchovné problémy. Deti ho rešpektujú a poslúchajú. Maloletá Y. ukončila 8. ročník Základnej školy v X., maloletá W. ukončila v tomto školskom roku 2018/2019 6. ročník tej istej základnej školy, maloletý A. nastúpi v septembri na SOŠ potravinársku, kde ukončil prvý ročník aj jeho starší brat W.. Maloletý W. ukončil 5. ročník Základnej školy v X.. Maloletá J. má prerušené štúdium, chodí na brigády a zdržiava sa u svojho priateľa. Od odchodu matky zo spoločnej domácnosti sa maloleté deti nachádzali v starostlivosti matky tri mesiace, a to októbri, novembri a decembri 2018. Matka bývala počas tohto obdobia s deťmi v prenájme. Otec na deti aj počas tohto obdobia prispieval na stravu, oblečenie, autobus do školy, pričom každý víkend deti trávili u otca. Podľa otca matka sa toto obdobie o deti nestarala riadne, nechala ich samé doma, venovala sa svojmu priateľovi. Matka detí počas obdobia, ktoré boli deti u nej odhlásila deti zo školy v X. a prihlásila do školy v J.. Zo správ škôl vyplýva, že počas tohto obdobia deti vymeškali veľa vyučovacích hodín. Matka to ospravedlňovala tým, že jej finančná situácia je zlá, nemohla deťom zaplatiť cestovný lístok ani desiatu. Otec detí prejavoval o deti väčší záujem, v škole vysvetlil situáciu a po návrate detí späť do školy v X. kedy starostlivosť prebral otec sa situácia výrazne zlepšila. Otec so školou komunikuje a spolupracuje iniciatívne. Matka detí nie je so školou detí v žiadnom kontakte. V rámci šetrenia pomerov v rodine bol zisťovaný aj názor maloletých detí. Z vyjadrenia detí vyplynulo, že v starostlivosti otca sú deti spokojné, otec sa vie o nich postarať, chcú zostať bývať s otcom. V domácnosti otcovi pomáhajú, majú rozdelené úlohy. Maloletá Y. si uvedomuje konflikt medzi rodičmi, s matkou sa nestretla od kedy u matky nebyvajú, matka sa o nich nezaujíma, matka deti nevyhľadáva, nestretáva sa s nimi. Maloletý W. vyčítal matke to, že mu nenapísala na narodeniny, nekontaktovala ho. Maloletý W. stretáva niekedy matku náhodne na ulici, matka ho pozdraví, potom sa ponáhľa lebo vraj nemá čas.

7. Matka detí v súčasnosti nemá stále bydlisko. Má evidovaný pobyt obec Lužianky ale podľa jej vyjadrenia prebýva u známej v Bratislave, kde neplatí za bývanie, pretože nemá príjem. Aktuálne matka nemá príjem z pracovnej činnosti. Pracovala u niekoľkých zamestnávateľov na pozícii operátorky vo výrobe, upratovačky, predavačky. Podľa svojho vyjadrenia v roku 2018 pracovala na pozícii operátorky vo výrobe s príjmom 500 eur mesačne. Následne pracovala aj ako upratovačka s príjmom 450 eur mesačne. Aktuálne si prácu hľadá cez pracovné agentúry. Matka sa vyjadrila, že z predchádzajúcich zamestnaní ju prepustili pretože im vekovo nevyhovuje, a majú plný stav, resp., že nemali už pre ňu robotu. Z doložených pracovných zmlúv a potvrdení zamestnávateľov matky však vyplýva, že pracovné pomery, resp. dohody boli ukončované zo strany matky detí dobrovoľne, alebo zo strany zamestnávateľa, pretože matka detí porušovala svoje pracovné povinnosti. V zamestnaniach matka vydržala pár dní, alebo niekoľko mesiacov. Pracovný pomer v drogérii mala uzavretý na dobu určitú od 9.1.2019 do 8.1.2020. Pracovný pomer bol dňa 14.1.2019 ukončený zo strany matky v skúšobnej dobe, ešte v priebehu konania v tejto veci.. Pracovný pomer v spoločnosti Index Nosluš uzavretý na dobu určitú od 18.4.2019 do 20.12.2019 bol ukončený v skúšobnej dobe z dôvodu neospravedlnených absencií matky. V spoločnosti Billa, s.r.o. bola ukončená dohoda o pracovnej činnosti z dôvodu, že matka prestala chodiť do práce, nerešpektovala pracovnú dobu, ani pokyny v práci. U zamestnávateľa KiK textil pracovala od 13.5.2019 do 20.5.2019, kedy bol ukončený pracovný pomer v skúšobnej dobe, pretože matka nerešpektovala pracovnú dobu, vyhovárala sa na rôzne problémy.

8. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

9. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnenú potrebu oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

17. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

19. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti nie je dôvodný a súd jej návrh zamietol. Stav pomerov na strane detí a rodičov odôvodňuje zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca tak ako to požadoval vo svojom návrhu na úpravu výkonu práv rodičov k deťom otec detí. Zo šetrenia pomerov v domácnosti otca bolo preukázané, že otec zabezpečuje riadnu starostlivosť o deti. Deti majú u otca zabezpečenú fungujúcu domácnosť, bývanie, majú vytvorené podmienky na plnenie školskej dochádzky, na ktorú otec vie dohliadnuť. Otec zabezpečuje aj výchovu aj výživu detí sám. Zabezpečuje stravu, ošatenie, školské potreby. Matka mu na výživu detí neprispieva. Z vykonaného pohovoru s maloletými deťmi vyplynulo, že aj maloleté deti sa v starostlivosti otca cítia spokojne, vyjadrili želanie zostať u otca. Matka detí aktuálne nemá vytvorené podmienky na výkon osobnej starostlivosti o deti. Nemá stabilné bývanie, žije v nájme u svojej známej, ktorej neplatí za bývanie pretože nemá finančné prostriedky. Matka je aktuálne bez práce. Matka sa vyjadrila, že keď si nájde najbližšie prácu a bývanie chce sa o deti starať avšak z doterajšie konanie matky sa jej zámer nejaví ani ako pravdepodobný. Matka vystriedala viacero zamestnaní v ktorých vydržala najviac niekoľko mesiacov. Pracovné pomery a uzatvorené dohody o pracovnej činnosti a vykonaní prác boli ukončované z jej strany dobrovoľne alebo v skúšobnej dobe zo strany zamestnávateľa pre neplnenie pracovných povinností. Takýmto spôsobom matka detí rozhodne nevysielala dobrý obraz o seba ani ďalším potencionálnym zamestnávateľom. Je pracovné pomery neboli nikdy stabilné a nepriniesli jej finančné prostriedky na to, aby sa mohla o deti postarať. Matka v takomto stave deťom nedokázala zabezpečiť žiadnu stabilitu vo výchovnom vedení detí a v starostlivosti o ne. O to sa musel postarať otec detí. Na výživu maloletých detí matka nijako dlhodobo neprispieva. Výživa detí je v súčasnej dobe bremenom otca detí ako rodiča. Z prehľadu zamestnaní matky, príjmov ktoré vedela dosiahnuť aj vo výške 500 eur mesačne však vyplýva, že matka môže pracovať, vie sa zamestnať adekvátne vzhľadom na svoje vzdelanie a schopnosti. Nie je limitovaná žiadnym nepriaznivým zdravotným stavom, aby si stabilnú prácu našla. Avšak vlastným prístupom si nedokáže udržať stabilné zamestnanie. Má však schopnosti, možnosti dosahovať určitý príjem, aby dokázala plniť vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom a z toho súd vychádzal pri určení vyživovacej povinnosti matky. Matka je zdravá, má skúsenosti a zručnosti doterajších zamestnaní. Tie však zároveň ukazujú na stav, že matka zrejme nedokáže byť v pozícii stabilného zamestnanca. Nevedie ju k tomu,

ani jej rodičovská zodpovednosť za deti. Prijala stav, že o deti sa stará ich otec. Na staršie maloleté deti J., W. a A. určil súd matke prispievať výživným v sume 40 eur mesačne na každé z detí a na tri mladšie deti Y., W. a W. určil súd výživné matke na deti výživné v sume 30 eur mesačne. Súd zaviazal matku na plnenie výživného od 1.1.2019, a ku dňu vyhlásenia rozsudku čo je 7 mesiacov matke vzniklo zročné výživné na maloleté deti J., W., A. v sume 280 eur na každého z nich a na maloleté deti Y., W., W. v sume 210 eur na každého z nich. Sumu zročného výživného na každé z detí súd povolil matke splácať v pravidelných mesačných splátkach spolu s bežným výživným, a to po 15 eur mesačne spolu od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku s poukazom na § 232 ods. 4 CSP, pod následkami straty výhody splátok.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).